

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจ
เลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง*
PEOPLE'S POLITICAL PARTICIPATION AFFECTING LOCAL ELECTION
DECISIONS AT BAN CHANG DISTRICT,
RAYONG PROVINCE

พระกัณตภณ ปณฺญาทีโป (จันทร์พิมพ์)

Phra Kantaphon Paṇḍīdipo (Chanphim)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: Kantaphon @gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม เปรียบเทียบการมีส่วนร่วม และ ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง การวิจัยเป็นแบบผสมวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 3,853 คน จากสูตรของทาร์โย มามานะ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 รูปหรือคนวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย 3. ข้อเสนอแนะ ประชาชนต้องมีความพร้อมเพียงในการออกไปใช้สิทธิในการออกไปเลือกตั้งตามหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ สังคมการเมืองจะไม่เสื่อมจากผู้นำที่ดี ประชาชนต้องให้ความสำคัญในการตัดสินใจไปเลือกตั้งเพราะเห็นประโยชน์จากการเลือกตั้ง และเป็นการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง; การตัดสินใจ; เลือกตั้งท้องถิ่น

*Received September 13, 2022; Revised October 7, 2022; Accepted October 11, 2022

Abstract

Objectives of this research article were to study participation. Comparison of participation and to study problems and recommendations of people's political participation affecting local election decisions at Ban Chang District, Rayong Province, conducted by the mixed research methods. The quantitative research collected data by questionnaires with the reliability value at 0.979 from 363 samples randomized from a total population of 3,853 people using Taro Yamane's formula. qualitative research, data were collected by in-depth interviewing 8 key informants and analyzed by content descriptive interpretation.

The results of the research were as follows: 1. The level of people's political participation affecting local election decisions at Ban Chang District, by overall, were at high level. 2. People with different age, education, occupation, and income, by overall had different political participation with statistically significant level at 0.05. The people of different genders, by overall, had no different political participation. Therefore, the research hypothesis was rejected. 3. Recommendations; People should be united to cast their votes as their duties by constitution. Political society will not deteriorate from good leaders. People need to focus on their decision to go to the polls because they see the benefits of elections. and to promote democratic form of government.

Keyword: Political Participation; Decision Making; Local Elections

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ความเข้มแข็งของการปกครองจะเกิดขึ้นได้ จะต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการเลือกตั้งจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่จะส่งเสริมระบบการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยและก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะทำให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้มากนัก ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาด

ความสนใจจากประชาชนส่งผลให้การปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเอง ประสบความสำเร็จอย่างมาก (บุศรา โพธิสุข, 2558) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในเรื่องอื่น ๆ ไว้หลายประการ และการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ในการกำหนดให้การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเปิดช่องทางและหาวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากขึ้น (บุศรา โพธิสุข, 2558) รัฐมีหน้าที่จะต้องให้การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้วิธีส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตัวเองดังกล่าว ส่วนหนึ่งกระทำด้วยการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นผู้จัดดำเนินการปกครอง โดยหลักของการกระจายอำนาจแล้วรัฐบาลจะต้องจัดให้มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นให้มีอิสระพอสมควรในการดำเนินการเกี่ยวกับท้องถิ่นตนเอง ทั้งทางด้านการเมือง การบริหาร (สุพัตรา สุภาพ, 2556) การมีส่วนร่วมทางการเมือง ถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการขับเคลื่อนระบอบประชาธิปไตยให้ไปสู่แก่นแท้ของระบอบการเมืองการปกครองที่เป็นของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้มากขึ้นและง่ายขึ้นโดยได้มีการปรับปรุงโครงสร้างทางการเมือง ซึ่งนับเป็นหลักการใหม่ที่เกิดขึ้นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่จะเสริมสร้างบทบาทของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554) บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 87 กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้ คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตัดสินใจทางการเมืองการวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรา 11 ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, ราชกิจจานุเบกษา 2560, (เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2560) ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐ หรือผู้นำรัฐบาล รวมทั้งกดดันให้รัฐบาลกระทำตามความประสงค์ของประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประเทศที่พัฒนาการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อยู่ในระดับที่ดีแล้ว เนื่องจากการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นเป็นการเมืองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, ราชกิจจานุเบกษา 2560, (เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, 24 สิงหาคม 2560) ได้บัญญัติถึงสาระหลักเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้หลายประการ ดังเช่น การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การลงคะแนนเสียงถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น การออกเสียงประชามติ และการมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญต่อการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ในการกำหนดให้การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเปิดช่องทางและหาวิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นมากขึ้น(พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กองราชการส่วนตำบล, 2560)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยองโดยการประยุกต์ตามหลักการบริหารนิยธรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.979 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 3,853 คน จากสูตรของทาร์โร ยามาเน่ การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิควิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนาและนำผลที่ได้ไปทำการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสร้างแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลต่อไป

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ประชาชนในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง ที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 3,853 คน (สำนักทะเบียน

สำนักงานอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง, 2564) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 363 คน จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการเลือกแบบเจาะจง มีจำนวน 8 รูปหรือคน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนา จำนวน 2 รูป 2) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารและนักวิชาการ จำนวน 2 คน 3) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น จำนวน 2 คน และ 4) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักปกครองท้องถิ่น จำนวน 2 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจ จากการแจกแบบสอบถาม โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม จึงนำไปทดลองแจกจำนวน 30 ชุด เมื่อมีผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว จึงไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการบันทึกเทปและเขียนลงในแบบสัมภาษณ์และนำไปสังเคราะห์ข้อมูลให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนา และพรรณนาสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นคำถามปลายปิด วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) ส่วนโดยการเขียนเป็นความเรียงและจัดกลุ่ม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Best, 1981) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์โดยวิธีการดังนี้ 1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ 2) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็น และเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท) 4) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

1) ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.56) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.69) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

($\bar{X}$ =3.67, S.D.0.67) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ =3.73, S.D.=0.69) และด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}$ =3.32, S.D.=0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวม

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่น		ระดับการมีส่วนร่วม		
		$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.32	0.67	ปานกลาง
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	3.91	0.69	มาก
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.73	0.69	มาก
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.67	0.67	มาก
โดยรวม		3.65	0.56	มาก

2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน ส่วนร่วมทางการเมืองต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวม โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 2 สรุปผลทดสอบสมมติฐานโดยการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	t-test/ F-test	ค่า Sig	ผลการทดสอบ	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
1	เพศ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	-1.377	0.169	-	/
2	อายุ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	10.646	0.001*	/	-
3	การศึกษา	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	2.480	0.044*	/	-
4	อาชีพ	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	3.411	0.005*	/	-
5	รายได้	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	4.015	0.008*	/	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า มีปัญหา และอุปสรรคดังนี้คือ ประชาชนบางส่วนเลือกตั้งไปตามหน้าที่ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมทางการเมือง ยกเว้นกิจกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนไม่เห็นประโยชน์จากการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นเรื่องของคนที่ต้องการอำนาจและพวกพ้อง ประชาชนไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมือง และมีข้อเสนอแนะดังนี้ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตนเอง ควรมีการนำเสนอข่าวการเลือกตั้ง ที่สร้างสรรค์การไปใช้สิทธิที่เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย และให้วิเคราะห์บนพื้นฐานความเป็นจริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$, $S.D.=0.56$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสร้อยทอง ปญญาวุธ (ประทุมทอง) (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในตำบลเมืองเตา อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยอภิปรายได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้านเหมือนกัน เพราะมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง โดบไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และการร่วมลงประชามติและประชาพิจารณ์ จึงเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างทั่วถึงเพราะได้รอมมาเป็นเวลานานสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดเอกชัย จันทโชโต ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภพระพุทบาท จังหวัดสระบุรี” ผลการวิจัย พบว่า 1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะประชาชนให้ความสนใจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากรอคอยการใช้สิทธิมาเป็นระยะเวลานานพร้อมกับกระแสทางการเมือง จึงทำให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมาก

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่น โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน ส่วนร่วมทางการเมืองต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง โดยรวม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณัฐพล กิตติปัญโญ (อรรถารส) (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มี ที่มิเพศ อายุ และสถานภาพการสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตร เกิดน้อย(2563) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในตำบลไทยवास อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีการศึกษา และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไป โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง พบว่า ประชาชนบางส่วนเลือกตั้งไปตามหน้าที่ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ร่วมกิจกรรมทางการเมือง ยกเว้นกิจกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ประชาชนไม่เห็นประโยชน์จากการเลือกตั้ง การเลือกตั้งเป็นเรื่องของคนที่ต้องการอำนาจและพวกพ้อง ประชาชนไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมกับพรรคการเมือง ควรมีการนำเสนอข่าวการเลือกตั้ง ที่สร้างสรรค์การไปใช้สิทธิที่เป็นธรรม ทั้งสองฝ่าย และให้วิเคราะห์บนพื้นฐานความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทน ทองเล็ก (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชนจังหวัดสระแก้ว” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งลดลงจากครั้งที่แล้ว เพราะนักการเมืองเข้าไม่ถึงประชาชน และเป็น การผูกขาดทางการเมือง จากกระแสการประท้วงและเรียกร้องทางการเมือง การบริหาร บ้านเมืองของนักการเมือง ที่ไม่ได้ส่งผลต่อเศรษฐกิจและความเจริญของจังหวัด ทำให้การไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งครั้งที่ผ่านาลดลง ประชาชนมีความเห็นส่วนตัวว่า ไม่มีประโยชน์ที่เกิดจากการเลือกตั้งของประเทศซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกาญจน์ เข็ม นาค (2563) ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนให้ความสำคัญใน ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ข่าวทางการเมืองทำให้เกิดความเครียด มีแต่ความขัดแย้งกันของคนในสังคม ด้าน การเป็นสมาชิกกลุ่ม/สมาคม องค์กรทางการเมือง ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ต่อการ ดำเนินการของพรรคการเมือง ด้านความรับผิดชอบทางสังคมได้อย่างสมบูรณ์เพียงพอ ด้าน การให้การสนับสนุนพรรคการเมือง ประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป ไม่สนใจการสนับสนุนพรรค การเมืองด้วยการให้เงินบริจาค ควรให้ข้อมูลหรือทำความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน ว่า สิทธิ เสรีภาพในการสนับสนุนพรรคการเมืองมีอย่างไรบ้าง

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นในอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง อธิบายได้ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนมีการตรวจสอบสิทธิของตนเองและคนในครอบครัวเกี่ยวกับสิทธิต่าง ๆ ในการเลือกตั้ง เช่น ตรวจสอบบัญชีรายชื่อ และหน่วยเลือกตั้งที่ใช้สิทธิ และหาความรู้เกี่ยวกับผู้สมัครและนโยบายต่าง ๆ จากการติดตามข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งที่เป็นแผ่นพับใบปลิวและป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ ตรวจสอบเช็ค

เอกสารการยื่นหลักฐานสำหรับการออกเสียงเลือกตั้ง เช่น บัตรประชาชน ใบขับขี่ บัตรข้าราชการ หรือพาสปอร์ต ในการแสดงตนวันเลือกตั้ง

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ประชาชนมีการรับฟังและติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับชาติและระดับท้องถิ่นจากสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกับบุคคลอื่นรวมถึงการพุดจาถกเถียงเกี่ยวกับเรื่องการเมืองกับเพื่อนบ้าน แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมือง โดยตรงกับเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมือง หรือสื่อมวลชน หรือการได้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อโซเชียลต่าง ๆ

ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนได้ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้สมัครเลือกตั้งระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจากตัวแทนพรรคหรือหัวหน้าในพื้นที่เพื่อประกอบการตัดสินใจ เลือกผู้สมัคร โดยดูผลการทำงาน เพื่อพิจารณาต่อไป การเข้าไปช่วยผู้สมัครติดป้ายหาเสียงหรือร่วมเดินหาเสียงกับผู้สมัครการเมือง ทำให้เป็นสมาชิกโดยไม่รู้ตัว ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับคือการที่ได้้นักการเมืองท้องถิ่นดี ๆ ทำหน้าที่พัฒนาท้องถิ่นเพราะเป็นบ้านเกิดของนักการเมืองเองด้วย เข้าใจประชาชนในพื้นที่ด้วย

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนสนใจการวิพากษ์วิจารณ์หรือที่เรียกว่า สภากาแฟในการสนทนา เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ให้เรื่องการเมืองเป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน การได้เข้าร่วมการณรงค์หาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เข้าร่วมในการแสดงประชมติแสดงความคิดเห็นทางการเมืองในการเปิดเวทีสาธารณะ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาทางการเมืองร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นการวิพากษ์ หรือการมีส่วนร่วมออกความเห็นวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับพรรคการเมือง ความเป็นมาของพรรคการเมือง และนักการเมืองในพรรคนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีนโยบายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนเห็นความโปร่งใส
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม องค์กรทางการเมืองท้องถิ่น ควรมีนโยบายเพื่อ สร้างความน่าเชื่อถือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ องค์กรทางการเมืองท้องถิ่น ควรมีนโยบายให้ประชาชนเชื่อและยึดมั่นในเสียงส่วนใหญ่เคารพเสียงส่วนน้อย
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีนโยบายให้ประชาชนร่วมติดตามหลังการเลือกตั้ง

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรมีแนวทางการปฏิบัติโดยการลงพื้นที่ทำความเข้าใจกับประชาชน
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ควรมีแนวทางการปฏิบัติโดยการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมือง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรมีแนวทางการปฏิบัติโดยให้ประชาชนเพิ่มการรับรู้ข้อมูลข่าวสารประกอบการตัดสินใจให้มากขึ้น
- ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรมีแนวทางการปฏิบัติโดยให้ประชาชนร่วมติดตามหลังการเลือกตั้ง ทั้งนโยบาย เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองของประชาชน”
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับ “อิทธิพลของการประชาสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง”
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับ “การพัฒนาการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลางของประชาชน”
4. ควรวิจัยเกี่ยวกับ “การพัฒนาการติดตามและประเมินผลนักการเมืองท้องถิ่น”

เอกสารอ้างอิง

- กองราชการส่วนตำบล. (2560). *ข้อมูลสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- ณัฐกาญจน์ เข็มนาท. (2563). *พฤติกรรมทางการเมืองในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป ปี พ.ศ. 2562 ในตำบลท่าช้าง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บุศรา โพธิสุข. (2558). การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. *วารสารพิษณุพนธ์*, 16(1), 151-161.
- พระปลัดเอกชัย จนทโชโต. (2563). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นตำบลหนองแก อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี* (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พระมหาณัฐพล กิตติปัญญา (อรรถารส). (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กองราชการส่วนตำบล. (2560). ข้อมูลสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล.
- พระสร้อยทอง ปณญาวุธ (ประทุมทอง). (2563). การพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตตำบลเมืองเตา อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). ราชกิจจานุเบกษา พ.ศ. 2560. เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก. 24 สิงหาคม พ.ศ. 2560.
- วิจิตร เกิดน้อย และคณะ. (2563). พฤติกรรมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในตำบลไทยवास อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 9(2), 129-139.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักทะเบียนสำนักงานอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. (2562). แหล่งรวบรวมกฎหมายและระเบียบทางราชการที่เกี่ยวข้องกับน้ำที่บังคับใช้ในปัจจุบัน. สืบค้น 25 ธันวาคม 2564, จาก <http://hydrolaw.thaiwater.net/web>
- สุทน ทองเล็ก. (2563). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งทั่วไปของประชาชน จังหวัดสระแก้ว (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุพัตรา สุภาพ. (2556). สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- Best, J. W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Yamane Taro. (1967). *Statistic: An Introductory Analysis*. New York: Harpen and Row.